

Ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (πρώην Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης) στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας

1. **Ε** Γιατί υποβάλλονται οι ενδικοφανείς προσφυγές;

Α Οι ενδικοφανείς προσφυγές υποβάλλονται για την επανεξέταση των πράξεων της φορολογικής διοίκησης στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας. Στόχος είναι η επίλυση των φορολογικών διαφορών σε σύντομες προθεσμίες, ώστε να επιτυγχάνεται η συντομότερη είσπραξη δημόσιων εσόδων και η αποσυμφόρηση των διοικητικών δικαστηρίων από υποθέσεις που μπορούν να επιλυθούν σε επίπεδο φορολογικής διοίκησης.

2. **Ε** Σε ποιες περιπτώσεις και πώς μπορώ να υποβάλω ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών;

Α Ο υπόχρεος, εφόσον αμφισβητεί πράξεις, ρητές ή σιωπηρές, που εκδίδονται ή συντελούνται από 1/1/2014 και εφεξής σε βάρος του από τη Φορολογική Αρχή και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (άρθρο 2 του ν. 4174/2013) οφείλει, **πριν από την προσφυγή του στη Διοικητική Δικαιοσύνη**, να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων με αίτημα επανεξέτασης στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας. Η ενδικοφανής προσφυγή κατατίθεται στην αρμόδια φορολογική αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη.

Σημειώνεται ότι για την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών δεν απαιτείται παράβολο.

3. **Ε** Μπορώ να υποβάλω άλλου είδους διοικητική προσφυγή κατά των πράξεων που προσβάλλονται με την ενδικοφανή προσφυγή;

Α Όχι. Η άσκηση οποιασδήποτε άλλης διοικητικής προσφυγής κατά των υποκειμένων στην ενδικοφανή προσφυγή πράξεων των φορολογικών αρχών είναι απαράδεκτη.

4. **Ε** Μπορώ να ασκήσω προσφυγή απευθείας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια κατά των πράξεων που υπόκεινται σε ενδικοφανή προσφυγή;

Α Όχι. Η άσκηση προσφυγής απευθείας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια κατά των υποκειμένων στην ενδικοφανή προσφυγή πράξεων των φορολογικών αρχών είναι **απαράδεκτη**.

Αντιθέτως, υποχρέωση άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής **δεν ισχύει** από 22/12/2016 στις περιπτώσεις των διαφορών που υπάγονται στην αρμοδιότητα του προέδρου πρωτοδικών του διοικητικού πρωτοδικείου, σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Ειδικότερα, είναι κατ' εξαίρεση δυνατή η απευθείας άσκηση δικαστικής προσφυγής στις περιπτώσεις των διαφορών που προκύπτουν από την εφαρμογή:

α) των άρθρων 13 και 14 του ν. 2523/1997 (Α' 179), των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013, ως προς τα **μέτρα διασφάλισης** και

β) της περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 1406/1983 (Α' 182), ως προς την

άρνηση χορήγησης αποδεικτικού ή βεβαιώσεως ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν. 4174/2013 (Κ.Φ.Δ.), κατά παρέκκλιση του άρθρου 63 του ίδιου νόμου, ο φορολογούμενος δύναται να προσφύγει κατά της πράξης **προληπτικού προσδιορισμού φόρου** απευθείας ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου.

5. Ε Μέσα σε ποια προθεσμία μπορώ να ασκήσω ενδικοφανή προσφυγή;

Α Η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται κατά πράξεων των φορολογικών αρχών, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας **τριάντα (30) ημερών** που αρχίζει από τη συντέλεση της κοινοποίησης της πράξης ή τη συντέλεση της παράλειψης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5 του Κ.Φ.Δ. ή αντίστοιχα του άρθρου 63 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Ειδικά για τους **κατοίκους εξωτερικού** η σχετική προθεσμία ορίζεται σε εξήντα **(60) ημέρες**.

Επισημαίνεται ότι η ως άνω προθεσμία για την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, όπως ορίζεται στη διάταξη της παρ. 1, εδάφιο γ', του άρθρου 63 του ν. 4174/2013, **αναστέλλεται για το χρονικό διάστημα από την 1η έως την 31η Αυγούστου.**

6. Ε Ποιος μπορεί να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή;

Α Η ενδικοφανής προσφυγή υποβάλλεται από τον υπόχρεο και εν γένει από κάθε πρόσωπο του άρθρου 64, παρ. 1, του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, καθώς και από όλα τα ευθυνόμενα φυσικά πρόσωπα για την καταβολή του φόρου εκ μέρους του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 50 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013).

Ειδικότερα, η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται:

- για *σχολάζουσα κληρονομιά από τον κηδεμόνα,*
- για *επιδικία από τον προσωρινό διαχειριστή,*
- για *μεσεγγύηση από τον μεσεγγυούχο,*
- για *πτωχεύσαντα από τον σύνδικο,*
- για *ανήλικο από τον ασκούντα τη γονική μέριμνα ή τον επίτροπο και επί πλειόνων από τον έναν από αυτούς,*
- για *πρόσωπο που τελεί σε δικαστική συμπαράσταση από τον δικαστικό συμπαραστάτη,*
- για *θανόντα φορολογούμενο από τους κληρονόμους του,*
- για *νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες σε εκκαθάριση από τους εκκαθαριστές.*

Για τις όλες τις ως άνω περιπτώσεις, υποχρεωτικώς με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής συνυποβάλλονται και τα νομιμοποιητικά έγγραφα από τα οποία προκύπτουν οι παραπάνω ιδιότητες.

7. Ε Προβλέπεται εναλλακτικός τρόπος υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής;

Α Από **9/5/2018** είναι δυνατή η ηλεκτρονική υποβολή ενδικοφανούς προσφυγής μέσω διαδικτύου εντός της προθεσμίας που ορίζουν οι οικείες διατάξεις.

Η σχετική δυνατότητα παρέχεται **εναλλακτικά** στον φορολογούμενο, ο οποίος εξακολουθεί να μπορεί να καταθέτει χειρόγραφα την ενδικοφανή προσφυγή του στην

αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη.

8. Ε Με ποιο τρόπο γίνεται η ηλεκτρονική υποβολή της ενδικοφανούς προσφυγής;

Α Η ηλεκτρονική υποβολή ενδικοφανούς προσφυγής πραγματοποιείται μέσω του δικτυακού τόπου της Α.Α.Δ.Ε., ήτοι www.aade.gr, με τη χρήση των προσωπικών κωδικών πρόσβασης του φορολογούμενου στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες TAXISnet. Όταν ο υπόχρεος είναι νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, σε περίπτωση που η ενδικοφανής προσφυγή υποβάλλεται ηλεκτρονικά από το νόμιμο εκπρόσωπό τους, τότε γίνεται με χρήση των προσωπικών του κωδικών πρόσβασης.

9. Ε Η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής της ενδικοφανούς προσφυγής παρέχεται για τις πράξεις όλων των Δ.Ο.Υ. και Ελεγκτικών Κέντρων;

Α Όχι. Κατ' αρχήν παρέχεται πιλοτικά σε περίπτωση που η ενδικοφανής προσφυγή αφορά σε πράξεις, ρητές ή σιωπηρές, οι οποίες εκδίδονται ή συντελούνται μόνο από: α) τη Δ.Ο.Υ. Φορολογίας Ανωτύμων Εταιρειών (Φ.Α.Ε.) Αθηνών, β) τη Δ.Ο.Υ. Χολαργού, γ) τη Δ.Ο.Υ. Ψυχικού, δ) τη Δ.Ο.Υ. Αμπελοκήπων και ε) τη Δ.Ο.Υ. Ιωνίας Θεσσαλονίκης. Σταδιακά η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής θα επεκταθεί και για πράξεις που εκδίδονται και από τις υπόλοιπες φορολογικές αρχές.

10. Ε Ποιο είναι το περιεχόμενο της ενδικοφανούς προσφυγής;

Α Η ενδικοφανής προσφυγή πρέπει να αναφέρει:

- τα ακριβή στοιχεία του υποχρέου,
- την προσβαλλόμενη πράξη,
- τους λόγους, τους ισχυρισμούς και τα έγγραφα στα οποία ο υπόχρεος βασίζει το αίτημά του,
- τη διεύθυνση στην οποία θα πραγματοποιούνται οι κοινοποιήσεις των αποφάσεων, των πράξεων και των λοιπών εγγράφων της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τα εν γένει στοιχεία επικοινωνίας του υποχρέου.

Σε κάθε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων επικοινωνίας που επήλθε μετά από την υποβολή του αιτήματος της ενδικοφανούς προσφυγής, ο υπόχρεος οφείλει να γνωστοποιεί εγγράφως αυτά στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, **διαφορετικά οι κοινοποιήσεις γίνονται νομίμως βάσει των αρχικά δηλωθέντων στοιχείων.**

11. Ε Ποια στοιχεία πρέπει να συνοποβάλω με την ενδικοφανή προσφυγή;

Α Ο υπόχρεος ταυτόχρονα με την υποβολή της ενδικοφανούς προσφυγής συνοποβάλλει στην αρμόδια φορολογική αρχή:

α) Τα έγγραφα στα οποία βασίζει το αίτημά του.

β) Ηλεκτρονικό φάκελο (σε οπτικό δίσκο – CD ή USB κλπ.), στον οποίο περιλαμβάνονται σε μαγνητική μορφή και σε οποιαδήποτε αναγνώσιμη μορφή αρχείου:

αα) η υποβληθείσα ενδικοφανής προσφυγή,

ββ) η αίτηση αναστολής σε περίπτωση αυτοτελούς υποβολής,

γγ) τα έγγραφα και δικαιολογητικά που επικαλείται.

- Διευκρινίζεται ότι δεν απαιτείται να συμπεριλαμβάνεται η έκθεση ελέγχου και η προσβαλλόμενη πράξη, τις οποίες θα αποστείλει η αρμόδια φορολογική αρχή.

γ) Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986, με την οποία δηλώνεται το ακριβές του περιεχομένου των στοιχείων του ηλεκτρονικού φακέλου.

12. Ε Υποχρεούμαι να προσκομίζω την ενδικοφανή προσφυγή και τα συνημμένα έγγραφα σε φυσική μορφή, σε περίπτωση ηλεκτρονικής υποβολής;

Α Όχι, η ενδικοφανής προσφυγή και τα συνημμένα έγγραφα και δικαιολογητικά υποβάλλονται μόνο σε ψηφιακή μορφή (αρχεία .pdf ή .zip) μέσω της εφαρμογής. Μόνο σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η ηλεκτρονική επεξεργασία και μεταφόρτωση στην εφαρμογή των εγγράφων και δικαιολογητικών που συνοδεύουν την ενδικοφανή προσφυγή, ο φορολογούμενος δύναται να τα προσκομίζει στην αρμόδια φορολογική αρχή σε φυσική μορφή, εντός προθεσμίας δύο (2) εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή της ενδικοφανούς προσφυγής.

Η ενδικοφανής προσφυγή πρέπει όμως να φέρει υπογραφή για να είναι έγκυρη, για το λόγο αυτό απαιτείται η επεξεργασία της μέσω σαρωτή (scanner), πριν από την ηλεκτρονική υποβολή της.

Επίσης, κατά την είσοδό του στην ηλεκτρονική εφαρμογή, ο φορολογούμενος πρέπει να επιλέξει σχετικό πεδίο το οποίο επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης και με το οποίο βεβαιώνει ότι τα επισυναπτόμενα έγγραφα και δικαιολογητικά, που συνοδεύουν την ενδικοφανή προσφυγή και το αίτημα αναστολής του και υποβάλλονται ηλεκτρονικά, αποτελούν αντίγραφα εκ των πρωτοτύπων ή επικυρωμένων αντιγράφων αυτών, τα οποία έχει στην κατοχή του και θα προσκομίσει ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, εφόσον του ζητηθούν.

13. Ε Σε ποιες περιπτώσεις θα κληθώ να εκφράσω τις απόψεις μου εγγράφως ή προφορικά ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών για τους λόγους που προβάλλονται με την ενδικοφανή προσφυγή;

Α Η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, εάν το κρίνει απαραίτητο, δύναται εντός της οριζόμενης προθεσμίας για την έκδοση της απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής, να καλεί τον υπόχρεο, προκειμένου να εκφράσει εγγράφως, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών το αργότερο, τις απόψεις του ως προς τα σχετικά ζητήματα και τους προβαλλόμενους με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής λόγους και ισχυρισμούς. Στις περιπτώσεις που με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής προσκομισθούν στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών νέα στοιχεία ή γίνει επίκληση νέων πραγματικών περιστατικών, ο υπόχρεος καλείται σε ακρόαση, προκειμένου να εκφράσει εγγράφως τις απόψεις του, αναπτύσσοντας τους προβαλλόμενους με την ενδικοφανή προσφυγή λόγους και τα τυχόν συνυποβαλλόμενα σε αυτήν νέα στοιχεία ή τα επικαλούμενα με το αίτημά του νέα πραγματικά περιστατικά σύμφωνα με τα παραπάνω οριζόμενα. Ως νέα στοιχεία ορίζονται αυτά τα οποία δεν είχε στη διάθεσή της η φορολογική αρχή και δεν ήταν δυνατόν να τα λάβει υπ' όψιν της κατά τον χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης. Προκειμένου να τύχουν εφαρμογής τα ανωτέρω αναφερόμενα, η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών κρίνει εάν πρόκειται για νέα στοιχεία ή όχι ή για νέα πραγματικά περιστατικά, συνεκτιμώντας τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης που έχει διαβιβασθεί από την αρμόδια φορολογική αρχή και κάθε άλλο πρόσφορο στοιχείο.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον κατά την κρίση της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών συντρέχει λόγος, η διενεργούμενη ακρόαση διεξάγεται **και προφορικώς** σε καθορισμένη ώρα και ημερομηνία εντός της Υπηρεσίας. Ο υπόχρεος παρίσταται αυτοπροσώπως ή με εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο με βάση ειδικό πληρεξούσιο έγγραφο με θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής από την κατά νόμο αρμόδια αρχή. Σε κάθε άλλη περίπτωση, ο αιτών αναμένει την κοινοποίηση της απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας προς έκδοση της απόφασης και δεν είναι αναγκαίο να επικοινωνεί με τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών για παροχή πληροφοριών ή συμπληρωματικών στοιχείων σχετικά με την υπό εξέταση υπόθεση.

14. Ε Σε ποια προθεσμία εκδίδεται απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής;

Α Η απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής εκδίδεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας εκατόν είκοσι (120) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της ενδικοφανούς προσφυγής στην αρμόδια φορολογική αρχή.

Αν εντός της κατά τα ανωτέρω προβλεπόμενης προθεσμίας, δεν εκδοθεί απόφαση και δεν ενημερωθεί σχετικά ο υπόχρεος ή δεν επιδοθεί η απόφαση, τότε θεωρείται ότι η ενδικοφανής προσφυγή έχει απορριφθεί από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών και ο υπόχρεος έχει λάβει γνώση αυτής της απόρριψης κατά την εκπνοή της ανωτέρω προθεσμίας.

Επισημαίνεται ότι κατά το χρονικό διάστημα από την 1η έως την 31η Αυγούστου αναστέλλεται η προθεσμία των εκατόν είκοσι (120) ημερών για την έκδοση αποφάσεων επί ενδικοφανών προσφυγών από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών.

15. Ε Με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής αναστέλλεται η καταβολή του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης;

Α Με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής αναστέλλεται η καταβολή του ποσοστού 50% του αμφισβητούμενου ποσού που προέκυψε με την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξης, με την προϋπόθεση ότι έχει καταβληθεί το υπόλοιπο ποσοστό 50%.

Το δικαίωμα αυτό για αναστολή **δεν ισχύει** επί του άμεσου προσδιορισμού του φόρου, καθώς και επί πράξης διοικητικού προσδιορισμού του φόρου, που εκδίδεται με βάση στοιχεία που έχουν παρασχεθεί από τον φορολογούμενο σε φορολογική του δήλωση.

16. Ε Μπορώ να υποβάλω αίτημα αναστολής του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης;

Α Ο υπόχρεος έχει δικαίωμα να υποβάλει ταυτόχρονα με την ενδικοφανή προσφυγή και αίτημα αναστολής του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης.

Η αναστολή **δεν ισχύει** επί του άμεσου προσδιορισμού του φόρου, καθώς και επί πράξης διοικητικού προσδιορισμού του φόρου, που εκδίδεται με βάση στοιχεία που έχουν παρασχεθεί από τον φορολογούμενο σε φορολογική του δήλωση.

Το αίτημα αναστολής είτε συμπεριλαμβάνεται στο έγγραφο της ενδικοφανούς προσφυγής, είτε υποβάλλεται αυτοτελώς με ιδιαίτερο έγγραφο **που κατατίθεται την ίδια ημέρα με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής.**

17. Ε Μπορώ να υποβάλλω ηλεκτρονικά αίτημα αναστολής;

A **Ναι**, ο φορολογούμενος μπορεί να υποβάλλει και ηλεκτρονικά αίτημα αναστολής υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με την ηλεκτρονική υποβολή ενδικοφανούς προσφυγής και μόνο εφόσον το αίτημα υποβάλλεται και οριστικοποιείται **την ίδια ημέρα** με την ενδικοφανή προσφυγή.

Επισημαίνεται ότι το αίτημα αναστολής πρέπει υποχρεωτικά να υποβάλλεται με τον **ίδιο τρόπο** (δηλαδή ηλεκτρονικά ή χειρόγραφα) με τον οποίο υποβλήθηκε και η ενδικοφανής προσφυγή.

18. Ε Ποια στοιχεία πρέπει να συνυποβάλω με την αίτηση αναστολής;

A Με την αίτηση αναστολής υποβάλλονται στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών και τα αποδεικτικά στοιχεία με τα οποία τεκμηριώνονται οι ισχυρισμοί του αιτούντος **και απαραίτητως υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986** στην οποία ο αιτών δηλώνει: α) τα παγκόσμια έσοδα ή εισοδήματά του από κάθε πηγή κατά το προηγούμενο και κατά το τρέχον έτος και β) την περιουσιακή του κατάσταση στην Ελλάδα και οπουδήποτε στην αλλοδαπή κατά τον χρόνο κατάθεσης της αίτησης αναστολής.

Αν ο αιτών είναι φυσικό πρόσωπο, δηλώνονται, επιπλέον, και τα παγκόσμια έσοδα ή εισοδήματα από κάθε πηγή κατά το προηγούμενο και κατά το τρέχον έτος, καθώς και η περιουσιακή κατάσταση οπουδήποτε στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή του ή της συζύγου και των ανηλικών τέκνων αυτού κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης αναστολής.

Αν ο αιτών είναι νομικό πρόσωπο ή οποιασδήποτε μορφής νομική οντότητα, δηλώνονται επιπλέον και τα παγκόσμια έσοδα ή εισοδήματα από κάθε πηγή κατά το προηγούμενο και κατά το τρέχον έτος, καθώς και η περιουσιακή κατάσταση οπουδήποτε στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή, κατά τον χρόνο κατάθεσης της αίτησης αναστολής, των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει ο αιτών, καθώς και των φυσικών προσώπων που σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις ευθύνονται ατομικά για τις φορολογικές υποχρεώσεις του αιτούντος.

Η περιουσιακή κατάσταση περιλαμβάνει ιδίως :

✓ τα εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα σε ακίνητα (για τα οποία πρέπει επιπροσθέτως να δηλώνεται **υποχρεωτικά η εκτιμώμενη αγοραία και η αντικειμενική αξία τους**),

✓ τις **καταθέσεις** οποιουδήποτε είδους και τα συναφή τραπεζικά προϊόντα,

✓ τις επενδύσεις σε **κινητές αξίες**,

✓ τα **μηχανοκίνητα ιδιωτικά μέσα μεταφοράς**,

✓ τα **δάνεια και τις δωρεές**,

✓ τις **μετοχές, τα μερίδια, τα δικαιώματα ψήφου ή συμμετοχής σε κεφάλαιο** σε οποιασδήποτε μορφής νομική οντότητα, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του Κ.Φ.Δ. (ν. 4174/2013) και

✓ τα εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα σε **κινητά αξίας άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ**.

Μαζί με την περιουσιακή κατάσταση δηλώνεται από τον αιτούντα και η εκτιμώμενη αγοραία αξία των περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται σε αυτήν. Για τα ακίνητα δηλώνεται και η αντικειμενική αξία αυτών.

Τα ανωτέρω στοιχεία πρέπει να δηλώνονται σε κάθε περίπτωση, έστω και αρνητικά, δηλαδή ότι δεν υπάρχουν. (π.χ. «δεν διαθέτω άλλο έσοδο, εισόδημα ή περιουσιακό στοιχείο, πέραν των αναφερόμενων στην παρούσα υπεύθυνη δήλωση»)

Αν ο αιτών τηρεί λογιστικά αρχεία Ε.Λ.Π. κατά τη διπλογραφική μέθοδο, με την

αίτηση αναστολής συνυποβάλλονται ο τελευταίος ισολογισμός και το τελευταίο αναλυτικό ισοζύγιο γενικής λογιστικής του τρέχοντος έτους.

Αίτηση αναστολής για την οποία δεν προσκομίζονται τα προαναφερθέντα στοιχεία απορρίπτεται.

Για τον λόγο αυτό πρέπει ο αιτών να επιδεικνύει ιδιαίτερη επιμέλεια και σε κάθε περίπτωση να υποβάλει:

α) την **υπεύθυνη δήλωση** του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 για τα έσοδα, τα εισοδήματα και την περιουσιακή του κατάσταση με το περιεχόμενο που αναφέρεται ανωτέρω,

β) εφόσον τηρεί λογιστικά αρχεία, σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π. κατά τη διπλογραφική μέθοδο, να υποβάλει και τον **τελευταίο ισολογισμό** και το **τελευταίο αναλυτικό ισοζύγιο γενικής λογιστικής** του τρέχοντος έτους, καθώς και

γ) να προσκομίζει **κάθε άλλο αποδεικτικό στοιχείο** που κρίνει αναγκαίο για την απόδειξη της ανεπανόρθωτης βλάβης που δικαιολογεί τη χορήγηση αναστολής. Επειδή τα δηλωθέντα στοιχεία που υποβάλλονται ενώπιον της Δ.Ε.Δ. διασταυρώνονται με τα στοιχεία που διαθέτει η φορολογική διοίκηση, εφιστάται η προσοχή στην ορθή συμπλήρωση της ανωτέρω υπεύθυνης δήλωσης, περαιτέρω δε, κρίνεται σκόπιμη και η προσκόμιση των πράξεων διοικητικού προσδιορισμού φόρου (εκκαθαριστικών σημειωμάτων Ε1) του προηγούμενου και του τρέχοντος έτους, καθώς και της βεβαίωσης δηλωθείσας περιουσιακής κατάστασης (Ε9) του τρέχοντος έτους, προκειμένου να διευκολύνεται η έγκαιρη εξέταση του αιτήματος αναστολής από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών και η έκδοση απόφασης εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του αιτήματος.

19. Ε Ποια στοιχεία πρέπει να συνυποβάλω με την αίτηση αναστολής, σε περίπτωση ηλεκτρονικής υποβολής της;

Α Σε περίπτωση ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης αναστολής υποβάλλονται τα ίδια στοιχεία σε ψηφιακή μορφή (αρχεία .pdf και .zip) και δεν χρειάζεται να προσκομισθούν σε φυσική μορφή ενώπιον της αρμόδιας φορολογικής αρχής. Μόνο εφόσον δεν είναι δυνατή η ηλεκτρονική επεξεργασία και μεταφόρτωση στην εφαρμογή των εν λόγω στοιχείων που συνοδεύουν την αίτηση αναστολής, ο φορολογούμενος μπορεί να τα προσκομίζει στην αρμόδια φορολογική αρχή σε φυσική μορφή, εντός προθεσμίας δύο (2) εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή του αιτήματος αναστολής.

Η αίτηση αναστολής πρέπει όμως να φέρει υπογραφή για να είναι έγκυρη, για το λόγο αυτό απαιτείται η επεξεργασία της μέσω σαρωτή (scanner), πριν από την ηλεκτρονική υποβολή της. Το ίδιο ισχύει και για την σχετική υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986.

20. Ε Σε πόσες ημέρες εκδίδεται απόφαση επί του αιτήματος αναστολής;

Α Η απόφαση επί της αιτήσεως αναστολής καταβολής εκδίδεται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της ενδικοφανούς προσφυγής.

Εάν δεν εκδοθεί απόφαση εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της αίτησης στη φορολογική αρχή, η αίτηση αναστολής θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.

21. Ε Με την υποβολή του αιτήματος αναστολής αναστέλλεται η υποχρέωση καταβολής του αμφισβητούμενου ποσού;

- A** Με την υποβολή της αιτήσεως αναστολής και μέχρι την έκδοση απόφασης επ' αυτής, άλλως μέχρι την άπρακτη πάροδο του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος για την έκδοσή της, δεν επιδιώκεται η είσπραξη του συνόλου του αμφισβητούμενου ποσού.